

Johannes 4:3-14

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Tja, kerkproeverij! Je hebt een wijnproeverij, kaasproeverij. En nu ook een kerkproeverij. We sluiten aan bij een landelijke beweging om de kerkdienst laagdrempelig aan te bieden zodat die toegankelijk is voor veel verschillende mensen. Zo willen we iets van de kerk laten proeven. Maar ook van christelijk geloof, van de Bijbel, van God.

De invalshoek daarbij is die van een goed gesprek. En bij de voorbereiding hebben we gekozen voor ons eigen thema daarbij. *'Wij overbruggen.'* Je kunt allerlei gesprekken met elkaar voeren. Sollicitatiegesprekken, slechtnieuws gesprekken, 10 minutengesprekken, onderhandelingsgesprekken, enz.

Maar bij een goed gesprek denken we hier en nu vooral aan een gesprek dat verbindingen legt, dat tot wezenlijke ontmoeting leidt. Dat kloven; dat afstanden overbrugt. Je blijft niet op je eigen eiland zitten, maar probeert een brug te bouwen naar iemand op een ander eiland. Je blijft niet op jezelf, maar zoekt contact.

Omdat we geloven: een brug aanleggen en gebruiken leidt tot betere ontmoetingen. Maakt de wereld dichtbij en ver weg beter. Zorgt voor een betere samenleving in allerlei opzichten. God heeft het ons gegeven ons te richten op de ander om ons heen. Een mens is maar niet een mens alleen. Zeker we zijn individuen. Maar er zit standaard in ons iets dat zich richt op de ander. Dat kan ten kwade zijn. Maar zeker ook ten goede. En dan wordt het werkelijk beter. En we zien het als een belangrijke verantwoordelijkheid van een christelijke gemeenschap: dat je verbinding zoekt. Dat je je open stelt naar de ander en die serieus neemt. Dat behoort mee tot de kern van ons bezigzijn. Wij overbruggen. Ik merkte bij mezelf, dat je er ook iets arrogants in kunt horen. *"Kijk ons in de kerk! Wij overbruggen tenminste!"* Dat is zeker niet wat we bedoelen. Ik beseft, dat wij als kerk beter zouden kunnen, ja moeten weten. Maar dat we het lang niet altijd beter doen. Soms brengen we meer scheiding. Zorgen we voor diep isolement van mensen. Wijzen we af en trekken grenzen. En dan zijn we geen bruggenbouwers maar brekers. En we zorgen voor onvrede in plaats van samenleven.

Ik denk dat je op heel verschillende manieren kunt beschrijven, dat we op eilanden zitten. Of dat er kloven zijn. Ik denk even niet aan *'Temptation island'* of aan *'Expeditie Robinson'*. Maar aan je buurman die moslim is en waar je moeilijk mee tot contact komt. Of die eenzame vrouw op de galerij. Of je hebt te maken met mensen van heel verschillende partijen – Socialistische Partij en PVV of zo. Of jij bent blank en die ander is pikzwart of donkerbruin. En dan nog die bankdirecteur en de werknemer met een handicap. Of je hebt die persoon die via zijn computer of smartphone van alles en nog wat de wereld in

spuugt. Alsof er salvo's afgevuurd worden vanuit schuttersputjes. Zonder luisteren, zonder gesprek. Zonder echte dialoog. Zo zijn er zoveel afstanden. En toch zit het in onze verantwoordelijkheid, in onze opdracht kloven te overbruggen.

In de voorbereiding hadden we vrij snel een goed Bijbelverhaal erbij. Ik heb het ook gelezen. Jezus heeft een goed gesprek waarin hij kloven overbrugd. Het gesprek wordt bij dé hangplek van die dagen gevoerd. De waterbron. Daar komt iedereen. Zoals bij ons het schoolplein, de supermarkt, de weekmarkt op vrijdag hier.

a. Jezus overbrugt eerst al de kloof van man en vrouw. Hij als man in gesprek met een vrouw... Dat is voer voor roddels. Wat zouden die twee...?

Maar Jezus trekt er zich niets van aan. Hij gaat toch praten met de vrouw. Hij zoekt naar de overeenkomsten.

b. Dan overbrugt Jezus de kloof van hem als Jood met de vrouw die een Samaritaanse is.

Jood en Samaritaan – dat gaat in die tijd niet samen. Er was geen goed contact tussen Joden en Samaritanen. Er zijn diepgaande godsdienstige en politieke verschillen. Je zocht elkaar niet op. En als het niet anders kon, maakte je een omweg. En toch trekt Jezus zich niets aan van de verschillen. Hij blijft bij de vrouw en gaat er mee in gesprek. Hij zoekt de overeenkomsten. Dat is het verschil bij Jezus: hij zoekt een band om de verschillen te overbruggen.

c. En dan is er nog de kloof in het gesprek zelf – of Jezus en de vrouw elkaar wel begrijpen. De vrouw heeft het over gewoon water, dat zeg maar uit de kraan komt. En Jezus heeft het over levend water. En van zijn water krijg je nooit meer dorst. Maar het overbruggen van deze kloof gebeurt nog niet zomaar. Dat blijkt uit het vervolg dat we nu niet hebben gelezen. De vrouw blijft aanvankelijk aan de oppervlakte met haar begrip van water. Terwijl Jezus dieper denkt. Ik zeg het nu even heel kort: Het gaat hem meer om de liefde van God die leven brengt. En die net zo belangrijk is in ons bestaan als vocht, als water. Liefde van God naar ons. Liefde van ons naar God. Liefde van tussen mensen onder elkaar. Dat geeft voldoening.

Jezus doorbreekt dus bestaande grenzen en zoekt naar verbinding tussen eilanden. Hij kijkt niet naar wat scheidt en vervreemdt. Hij zoekt juist verbondenheid, gemeenschap. Hij verwijst daarmee naar een andere wereld, naar een andere werkelijkheid waar liefde is en vrede. En die wereld mogen we dichterbij halen. In onze wereld verweven.

Van woord en daad van Jezus pik ik op: zoek niet de verschillen! Nee, zoek alsjeblieft de verbondenheid. Bouw bruggen!

Hoe gaat dat dan? Hoe bouw je bruggen?

Ja, nogal wiesde: door er aan te beginnen! Door het te doen!

Maar dat is misschien makkelijk gezegd. Maar enige doortastendheid kan geen kwaad.

En verder:

Ook wat vertrouwen kan geen kwaad. Ik snap, dat het een uitdaging is. Dat je er tegen op kunt zien. Maar je zult niet elke keer afgepoeierd worden. Er zal vast en zeker ook werkelijke overbrugging van komen.

Oprechte belangstelling, openheid, een stukje nieuwsgierigheid zijn ook niet verkeerd. Met ook ontvankelijkheid. En schiet niet meteen in de stress als iemand iets anders zegt of doet dan waar je mee vertrouwd bent.

Laat je spreken en je gedrag bepaald worden door liefde en respect, door hoogachting en waardering. En vergeet de humor niet!

En dan kunnen we oprecht samen zeggen: Wij overbruggen! En daar worden we allemaal beter van!

Amen.

Dankgebed

Voorbeden

U hebt ons doen dromen
van een veelkleurige gemeenschap
van volkeren, van mensen
waarin allen tot hun recht komen
en wij elkaar verrijken;
wek ons op, God,
dat wij die droom verwerkelijken,
niet met grootse woorden,
maar met nuchtere daden:
muren slechten,
grenzen doorbreken,
kloven overbruggen
vooroordelen uit de weg ruimen,
vrees voor vreemden overwinnen
en dit alles te beginnen bij onszelf.

Goede God

wees aanwezig
bij Uw mensen
in handen die vasthouden
en verzorgen
in voeten die niet haasten

maar meegaan
richt ons op naar elkaar
en naar de ander
open onze ogen
om te zien de blik
in de ogen van de ander
om te horen de stem
achter wat wordt verteld
God van alle mensen
voor al Uw mensen
bidden wij
dat deze wereld
een plek mag zijn
waar ruimte is
voor ieder mens
verbonden met de ander
in kleur en leeftijd
in ras en geloof
een grenzeloze
veelkleurige
bewoonbare wereld
een plaats voor iedereen
waar mensen U herkennen
in ontmoeting
met elkaar
waar mensen
er zijn
voor elkaar
door barmhartigheid te tonen
waar klank en kleur geen toegang hebben
door recht te doen
waar licht verduisterd wordt
door te werken aan gerechtigheid
waar mensen beroofd zijn van hun stem
en zo Uw Stem te versterken
tot menswaardig bestaan
voor ieder mens
beziel ons daarom met Uw Geest
en geef ons Adem opnieuw
Geestkracht om te vieren
het leven
in liefde en genade
(Sjon Donkers)

Zegen:

Droom de wereld open.
Zing tegen beter weten in.
Zing en droom van de mens
die je zijn mag in Naam van God.

Gezegend je hand
die je uitreikt naar de ander.
Gezegend je woorden
die de ander geluk wensen.
Gezegend je voeten
op weg naar de ander,
om een brug te bouwen
naar recht en vrede.
In de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.